

Om det ærede Medlem vil, og som jeg tror, at Alle efterhaanden ere komne til at ville, nemlig at stræbe hen til at udbrede Selveiendoms, netop derfor vil jeg ikke gaa ind paa at lægge Haand paa et af de allermeest tilbønlige Punkter, og det ærede Medlem maa ikke tro, at det alene er tilbønligt for Fæstteren, men det er ogsaa tilbønligt for Godseieren. Det vil være en af de allervæsentligste Banffeligheder ligeoverfor Selveiendoms Fremme, naar man med det ærede Medlem eller med Stillerne af Forslaget under Nr. 11 vil fastholde, at Godseieren ikke engang, naar han sælger, skal være istand til at reservere sig saadanne enkelte Stykker, som for ham maatte have en særdeles Betydning, thi Resultatet deraf vil, mine Herrer, være, at man, da disse Stykker altid vilde være af den Værdighed, at de have en ganske særegen Interesse for Godseieren, vil selv om Godseieren forøvrigt vilde rette sig efter den Fordring, man nu stiller til ham om at løse Godset, ved at forhindre ham fra at arrondere sin egen Eiendom, lægge en Hindring i veien for de paagjældende Gaardes Salg, idet han selvfølgelig vil sige: Kan jeg ikke faa min Eiendom saaledes arronderet, som jeg maa anse det for ønskeligt og rigtig, sælger jeg ikke disse Gaarde, thi jeg sætter Pris paa at have Fred om mine Grændser og have noget Herredømme der. Jeg har ogsaa her troet, at det, saalænge Godseierne ville vedblive at fastholde Fæstforholdet, kunde være forsvareligt at stramme Begrænsningen af deres Disposition over Godset. Paa den anden Side har jeg ogsaa ved dette Forhold troet at maatte holde en Leilighed aaken, hvorigjennem fornuftige Omfordelinger af Jord skulde kunne finde Sted, og jeg har troet at finde en saadan Leilighed mulig ved at styde Landvæsenkommissionen ind, saaledes at Sagen altsaa ikke alene bliver afhængig af Godseierens eget Skjøn, men jeg kan ikke følge med, naar man ogsaa vil fastholde Begrænsningen udover det Tidspunkt, da Godseieren har erklæret sig villig til at sælge og har gjort Forsøg derpaa. Dette være altsaa sagt baade om Vædringsforslaget under Nr. 5, om Vædringsforslaget under Nr. 10 og om Vædringsforslaget under Nr. 11; jeg vil ikke kunne modtage noget af disse For-

slag. Med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 6 er der desuden den Banffelighed, at det, saavidt jeg skjønner, er stillet til den oprindelige § 4, men denne har jeg paa et tidligere Stadium erklæret, at jeg ikke er istand til at gaa ind paa, og netop for at gjøre den antagelig, har jeg stillet Forslaget under Nr. 9. Derfor altsaa mit Vædringsforslag under Nr. 9 ikke vedtages, kan jeg ikke modtage § 4, og det bliver mig i saa Tilfælde temmelig ligegyldigt, om Vædringsforslaget under Nr. 6 vedtages eller ikke; men jeg kan dog ikke undlade at udtale mig meget bestemt imod den Tanke, som ligger der, idet man nemlig derefter vil afkræve Godseieren en Trediedel af hans ubestridelige Net, uagtet man vedbliver at fastholde Fæstebangen. Vel ser jeg, at det ærede Medlem (Th. Christensen), der har været Ordfører for dette Forslag, under Nr. 7 har stillet et Underædringsforslag dertil, som hæver denne Betænkelse; men i Svædringsforslaget staar endnu den Tanke, som jeg ikke er istand til at kunne acceptere, nemlig at man kan fastholde Fæstebangen paa Godset, og dog kræve en større eller mindre Afsløningssum, derfor af Godseieren. Derfor Underædringsforslaget under Nr. 7 vedtages, stiller Sagen sig ganske anderledes; da vil Spørgsmaalet efter min Formening være afhængig af, om dette Forslag under Nr. 6 overhovedet kan hæftes sammen med Paragrafen, omgjort efter mit Vædringsforslag, hvilket jeg imidlertid stærkt betvivler, at det kan. — Ved de til § 5 stillede tvende Vædringsforslag skal jeg ikke opholde mig videre, idet de ere tiltraadte af det hele Udvalg med Undtagelse af et enkelt Medlem; jeg kan i den Henseende indskrænke mig til, hvad den ærede Ordfører derom har yttret. — Jeg beder undskyldte, at jeg før forglemte at gjøre en Bemærkning, jeg vilde have gjort ved § 4. Der er ogsaa af Udvalgets Flertal stillet den Betingelse for at tiltræde mit Vædringsforslag under Nr. 9, at Vædringsforslagene under Nr. 11 og 16 skulle vedtages. Angaaende Forslaget under Nr. 11 har jeg allerede udtalt mig; men der staar endnu tilbage at udtale mig om Forholdet med Hensyn til